

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
12 Пруз бр. 7/18
Дана: 25.01.2019. године
Београд, Тимочка број 15

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ судија Весна Секулић, у поступку обезбеђења по предлогу предлагача И █████ В █████ из Београда, █████ █████ █████, чији је заступник Синдикат полиције Слога, Београд, Дурмиторска 11-15 против противника предлагача Републике Србије – Министарства унутрашњих послова, које заступа Државно правобранилаштво из Београда, Немањина 22-26, ради доношења привремене мере, а на основу овлашћења садржаног у одредби члана 33 став 1 Закона о заштити узбуњивача, дана 25.01.2019. године донео је

РЕШЕЊЕ

ОДРЕЂУЈЕ СЕ привремена мера па се **ОДЛАЖЕ** правно дејство решења МУП РС, Сектора за ванредне ситуације 09 бр 112-346/2018 од 28.11.2018. године којим се предлагач И █████ В █████ из Београда, запослена у Министарству унутрашњих послова, са радног места “инспектор за координацију израде процене ризика и плана заштите са аспекта терористичких напада” (ОСЛ - овлашћено службено лице), у Одељку за управљање ризиком од техничко технолошких удеса и последица терористичких напада, Управе за управљање ризиком у Сектору за ванредне ситуације у Министарству унутрашњих послова, распоређује на радно место Инспектор за управљање ризиком II (ПД-посебне дужности) у Одседку за израду плана заштите од елементарних непогода у Одељењу за планирање и процену ризика у Управи за управљање ризиком у Сектору за ванредне ситуације.

НАЛАЖЕ СЕ противнику предлагача Републици Србији Министарство унутрашњих послова Републике Србије да предлагача И █████ В █████ из Београда врати на радно место “Инспектор за координацију израде процене ризика и плана заштите са аспекта терористичких напада у статусу ОСЛ овлашћеног службеног лица” у Одељењу за управљања ризиком од техничко технолошких удеса и последица терористичких напада, Управе за управљање ризиком у Сектору за ванредне ситуације у Министарству унутрашњих послова.

НАЛАЖЕ СЕ предлагачу И █████ В █████ из Београда да покрене управни спор против коначног управног акта жалбене комисије Владе Републике Србије уколико исти одбије жалбу предлагача изјављену дана 30.12.2018. године на решење МУП РС Сектора за ванредне ситуације 09 број 112-346/2018 од 28.11.2018. године у року од 30 дана од дана пријема коначног акта жалбене комисије Владе Републике Србије, **ради оправдања ове привремене мере.**

УКОЛИКО предлагач у остављеном року не поднесе тужбу ради оправдања ове привремене мере, суд ће на предлог противника предлагача, обуставити овај поступак и укинути спроведене радње.

Образложење

Предлагач је у предлогу за одређивање привремене мере пре покретања судског поступка навела да је главни полицијски инспектор запослена у Министарству унутрашњих послова, у Сектору за ванредне ситуације. Она је решењем 09 број 97/17-2 од 13.02.2018. године била распоређена на радном месту инспектор за координацију израде процене ризика и плана заштите са аспекта теористичких напада (ОСЈ-овлашћено службено лице) у Одељењу за управљање ризиком од техничко технолошких удеса и последица терористичких напада, Управе за управљање ризиком у Сектору за ванредне ситуације у МУП-у. Новим решењем због кога се и тражи привремена мера 09 број 112-346/2018 од 28.11.2018. године које је примила дана 26.12.2018. године, распоређена је на ниже новоформирано радно место Инспектор за управљање ризиком II (ПД-посебне дужности) у Одседку за израду плана заштите од елементарних непогода у Одељењу за планирање и процену ризика у Управи за управљање ризиком у Сектору за ванредне ситуације. Овим решењем предлагач губи статус овлашћеног службеног лица и право на бенефицирани радни стаж, вероватно као последица раније извршеног узбуњивања. Обављајући службени посао на ком је била распоређена у Сектору за ванредне ситуације она је током свог радног ангажовања открила кршење прописа и кршење људских права и незаконито поступање па је у доброј вери сагласно прописима, на законом прописан начин извршила унутрашње и спољашње узбуњивање. Предлагач је преко пуномоћника дана 30.12.2018. године електронским путем поднела жалбу на решење од 13.02.2018. године у циљу решавања пред другостепеним органом Жалбеном комисијом Владе РС. Противник предлагача потврдио је пријем жалбе електронским путем дана 31.12.2018. године.

Дана 20.11.2015. године, актом заведеним под бројем 01 683609/15 предлагач се писменим путем обратила Кабинету министра (овлашћеном лицу послодавца за вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем) указујући на поступак кршења прописа у вези спровођења процедуре за усвајање и реализацију акта Републичког штаба за ванредне ситуације - Годишњег плана рада Републичког штаба за ванредне ситуације за 2015. годину. У складу са чланом 34 став 1 тачка 9а Закона о ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 111/09...93/12), прописана је обавеза израде годишњег плана рада и годишњег извештаја о раду, а које акте усваја Влада Републике Србије. Према члану 3 Уредбе о саставу и начину рада штабова за ванредне ситуације, стручне и административно-техничке послове за рад Републичког штаба за ванредне ситуације обавља организациона јединица министарства у чијем делокругу су послови заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Наведеним чињеницама, утврђено је да је на седници Републичког штаба за ванредне ситуације која је одржана 23.02.2015. године Закључком усвојен само предлог годишњег плана рада Републичког штаба за ванредне ситуације за 2015. годину са циљем достављања Влади Републике Србије на усвајање, чиме исти у прописаном року - од стране Владе Републике Србије није усвојен. Након

окончања поступка актом 09 број 271/16 од 03.03.2016. године овлашћено лице обавестило је предлагача извештајем о предузетим радњама у поступку о информацији. Овлашћено лице је актом 09 број: 1946/16 од 17.03.2016. године доставило предлагачу предлог мера ради отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем који је заведен дана 16.03.2016. године. Након окончања поступка утврђено је од стране овлашћеног лица код послодавца за поступање по информацији и спровођења поступка унутрашњег узбуњивања – да је направљен пропуст у процедури усвајања истог, односно да није испоштована предвиђена процедура. Даном 18.05.2016. године предлагач је овлашћеном лицу послодавца за вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем доставила информацију "Предмет: Указивање на поступак кршења прописа" а који се тичао нарушавања законитости аката Републичког штаба за ванредне ситуације. Предлагач се заједно са више својих колега даном 13.01.2016. године обратио Заштитнику грађана представком на рад противника предлагача због кршења људских права и права на рад приликом утврђивања услова и доношење решења о премештају на радно место „Анализа ризика“. Наиме, МУП је незаконито плански покушао да отпусти око 1.500 запослених без икаквих критеријума, мимо прописа тако што је оформио радна места „анализа ризика“ с циљем да их наредном систематизацијом укину. Заштитник грађана је приликом контроле законитости утврдио да ова радна места нису представљала реалну организациону потребу МУП-а и да су на ова радна места на пословима „анализе ризика“ премештени запослени који су претходно путем средстава јавног информисања означени као корумпирани и криминалци иако њихова одговорност за извршена кривична дела није била утврђена у одговарајућем поступку и да су систематизована радна места на пословима „анализе ризика“ током истог месеца укинута поновном изменом акта о систематизацији, који није препознао потребу за постојањем ових радних места. Поступак контроле законитости рада Министарства унутрашњих послова окончан је актом 6-30-3120/15 од 19.01.2016. године из разлога што је МУП исправио неправилности на које су притужиоци указали. Као повезано лице предлагач се обратила 18.01.2016. године Народној скупштини Републике Србије и изнела информације о кршењу људских права и права на рад приликом утврђивања услова и доношење решења о премештају на радно место „Анализа ризика“. С обзиром да је предлагач наводима о достављеним доказима, сходно члану 29 Закона о заштити узбуњивача и члану 296 ЗИО учинио вероватним своје потраживање.

Заступник противника предлагача је навео да нису испуњени услови за одређивање привремене мере и да је поднети предлог неоснован. Предлагач најпре није доказала да је извршила радњу узбуњивања, односно да је открила информацију о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера. Због тога се предлагач не може сврстати у узбуњиваче у складу са чланом 2 тачка 2 и чланом 5 Закона о заштити узбуњивача и нема право да тражи одређивање привремене мере. Такође, предлагач није доставила доказе да постоји узрочно-последична веза између радње узбуњивања и њеног распоређивања на друго радно место и овим предлогом злоупотребљава институт узбуњивање из члана 11 наведеног закона. Такође нису испуњени ни услови прописани

одредбом члана 449 Закона о извршењу и обезбеђењу. Стога је предложио да суд одбије предлог за одређивање привремене мере.

На основу писмених доказа приложених уз тужбу и то решења о распоређивању 09 бр. 112-346/2018 од 28.11.2018. године, решења МУП-а РС Сектора за ванредне ситуације 09 бр. 97/17-2 од 13.02.2018. године, жалбе изјављене дана 30.12.2018. године Жалбеној комисији МУП-а – Сектора за људске ресурсе на решење 09 бр. 112-346/2018 од 28.11.2018. године, са потврдом о пријему, писмено упућено Министарству унутрашњих послова Кабинету министра дана 20.11.2015. године под насловом “Указивање на поступак кршења прописа и наношења ненадокнадиве штете запосленом лицу” од стране предлагача И ██████ Ве ██████ћ, извештаја о предузетим радњама у поступку о информацији заведеног под бројем 09 271/16 у МУП-у РС дана 03.03.2016. године, извештаја о предлогу мера ради отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем упућен предлагачу од стране МУП РС – Сектора за ванредне ситуације дана 17.03.2016. године, писмо упућено МУП РС – Сектору за ванредне ситуације дана 18.05.2016. године од стране предлагача И ██████ ██████ чији је предмет указивање на поступак кршења прописа, писмо упућено Заштитнику грађанана РС дана 13.01.2016. године, заведеног код заштитника грађана под бројем 645 истога дана од стране групе запослених у Управи за цивилну заштиту и Управи за управљање ризиком међу којима је и предлагач Ивана Величковић, писмо Заштитника грађана упућено Андрији Мојсиловићу дана 02.02.2016. године са одштампаним садржајем сајта Заштитника грађана о поступку контроле рада МУП-а, допис упућен од стране Заштитника грађана МУП-у РС Кабинету министра заведен под бројем 48952 дана 28.12.2016. године и писмо упућено од стране запослених у Управи за цивилну заштиту и Управи за управљање ризиком – Сектор за ванредне ситуације Народној скупштини Републике Србије председнику одбора за одбрану и унутрашње послове Народне скупштине Марије Обрадовић дана 18.01.2016. године, утврђено је:

- да је предлагач почев од 10.04.2016. године распоређена на радно место **инспектор за координацију израде процене ризика и плана заштите са аспекта терористичких напада** са статусом овлашћеног службеног лица у Одељењу за управљање ризиком од техничко технолошких удеса и последица терористичких напада, Управа за управљање ризиком, Сектор за ванредне ситуације,
- да је предлагач дана 20.11.2015. године указала на поступак кршења прописа и наношења некадашњих штета запосленом лицу обративши се овлашћеном лицу послодавца за вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем у Министарству унутрашњих послова у коме је навела да годишњи план рада републичког штаба за ванредне ситуације за 2015. годину није усвојен од стране Владе РС у складу са законом, што је последица неблагоприятног предузимања припремних активности надлежне службе у циљу правовременог усвајања наведеног акта и да се с тим у вези доводи у питање обавеза његовог правног поретка и нарушава целовитост и истиче незаконитост како у формалном смислу, обзиром да није донет по уобичајеној процедури тако и његова

материјална важност јер није усклађен са вишим актима због чега нема правно дејство, да се доводи у питање испитивање и утврђивање законитости у било ком редовном поступку, да не укључује ни извршност обавезе субјеката да се понашају по одређеном акту, те да је и поред указаних чињеница од стране претпостављеног лица господина Петра Плашића наложена обавеза реализације у складу са предлогом дефинисаних рокова, субјектима на које се наведена обавеза односи и да претпостављена лица којима је на такву врсту обавезе указано, нису реаговали,

- да је предлагач указала да због наведених указивања трпи штетне последице јер је у време када је била на боловању послодавац иницирао њено упућивање на лекарски преглед што је преседан односа према запосленом, да је вршена изнуда исказа предлагача,
- да је писменим путем предлагач дана 18.05.2016. године МУП-у РС Сектору за ванредне ситуације и то овлашћеном лицу послодавца за вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем указао на поступак кршења прописа,
- да се предлагач дана 13.01.2016. године са још 12 запослених у Управи за цивилну заштиту и Управи за управљање ризиком обратила Заштитнику грађана указујући на неправилности и елиминацију запослених из Сектора за ванредне ситуације што за последицу има урушавање система за смањење ризика од катастрофа и уништења функције цивилне заштите који је од националног знајача,
- да се предлагач дана 18.01.2016. године обратила председнику Одбора за одбрану и унутрашње послове Народне скупштине Републике Србије указујући на неправилности у раду Сектора за ванредне ситуације,
- да је решење МУП-а РС Сектора за ванредне ситуације 09 бр. 112-346/2017 од 28.11.2018. године предлагач И ██████ Е ██████ распоређена са 01.01.2019. године на радно место инспектора за управљање ризиком II (посебне дужности) са звањем полицијског саветника,
- да је предлагач дана 30.12.2018. године поднео жалбу против решења 09 бр. 112-346/2018 од 28.11.2018. године жалбеној комисији Владе Републике Србије о којој није одлучено,

Одлучујући о предлогу за одређивање привремене мере, Виши суд у Београду као надлежан на основу одредбе члана 33 став 1 у вези са одредбом члана 23 став 3 Закона о заштити узбуњивача, налази да су испуњени услови за одређивање предложене привремене мере.

Закон о заштитим узбуњивача („Сл. Гласник РС“ број 128/2014) чланом 2 прописује:

- 1) "узбуњивање" је откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера;
- 2) "узбуњивач" је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и

других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву;

б) "овлашћени орган" је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе или носилац јавних овлашћења надлежан да поступа по информацији којом се врши узбуњивање, у складу са законом;

7) "штетна радња" је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

У конкретном случају, предлагач је овлашћеном органу и Заштитнику грађана изнео информације о непоштовању прописа приликом систематизације и отпуштања запослених припадника полиције као и у доношењу годишњег плана за ванредне ситуације, због чега постоји опасност за адекватно реаговање припадника полиције у ванредним ситуацијама, а о чему је имала сазнања као припадница МУПа на радном месту у Сектору за ванредне ситуације. Стога се супротно наводима противника предлагача, свакако ради о узбуњивању у смислу наведених одредаба закона, те предлагач има право на заштиту по основу наведеног закона.

Према одредби члана 21 став 1 тачка 12 Закона о заштити узбуњивача, послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на распоређивање или премештај на друго радно место. Према одредби члана 32 став 1 и 2 Закона о заштити узбуњивача, у поступку заштите у вези са узбуњивањем или у поступку из члана 27 овог Закона (права узбуњивача у посебним поступцима-по тужбама за оцену законитости појединачног акта послодавца којим је решавано о правима, обавезама и одговорностима узбуњивача по основу рада), суд који води поступак може одредити привремену меру у складу са законом којим се уређује извршење и обезбеђење. Предлог за одређивање привремене мере може се поднети пре покретања судског поступка, за време трајања судског поступка, као и по окончању судског поступка, све док извршење не буде спроведено.

На решење Министарства унутрашњих послова Сектора за ванредне ситуације 09 бр. 112-346/2018 од 28.11.2018. године, предлагач је изјавила жалбу дана 30.12.2018. године, али ова жалба према одредби члана 133 став 5 Закона о државним службеницима, не одлаже извршење овог решења. Другим речима, предлагач и пре него што ово решење постане коначно на основу одлуке Жалбене комисије Владе Републике Србије, биће премештена на ново радно место на основу решења од 28.11.2018. године. У случају да Жалбена комисија Владе Републике Србије одбије жалбу предлагача, предлагач свакако има право да побија законитост овог решења у управном спору, тужбом управном суду, али по оцени овог суда и пре доношења одлуке о законитости овог решења у поступку који предлагач има покренути на основу одредбе члана 27 Закона о заштити узбуњивача у случају да решење од 28.11.2018. године, постане коначно, ради заштите предлагача од штетних радњи његовог послодавца, премештања

на друго радно место, треба заштитити доношењем ове привремене мере којом би се у складу са одредбом члана 34 Закона о заштити узбуњивача, одложило правно дејство појединачног акта – решења о премештају предлагача на друго радно место од 28.11.2018. године, враћање на радно место које је обављала до тада, имајући у виду да су, по налажењу овог суда, испуњени услови за одређивање привремене мере прописани одредбом члана 296 Закона о извршењу и обезбеђењу, с обзиром да је предлагач учинила вероватним своје потраживање (јер је сходно одредби члана 29 Закона о заштити узбуњивача, учинила вероватним да је према њему предузета штетна радња у вези са узбуњивањем), те да је мера потребна да би се спречио настанак ненадокнадиве штете за предлагача, што свакако представља премештај на друго радно место у ситуацији ако је премештај у вези са узбуњивањем или ако представља стављање узбуњивача у неповољнији положај у односу на друге запослене.

Имајући у виду све напред наведено, одлучено је као у ставу првом и другом изреке решења, док је одлука садржана у ставу трећем изреке решења донета на основу одредбе члана 33 Закона о заштити узбуњивача, а имајући у виду да је предлагач у случају да Жалбена комисија Владе Републике Србије одбије његову жалбу, у обавези да поднесе тужбу управном суду у року од 30 дана од дана пријема коначног акта – одлуке Жалбене комисије Владе Републике Србије према Закону о управним споровима.

У складу са чланом 290 Закона о извршењу и обезбеђењу, суд је одредио привремену меру до покретања поступка који оправдава доношење ове мере. С обзиром да се ради о предлогу за одређивање привремене мере пре покретања поступка, не може се у овој фази поступка одредити привремена мера до правноснажног окончања поступка који није ни покренут. Суштински, одлуку о трајању ове мере по покретању управног спора, може донети само Управни суд. Стога привремена мера није одређена до правноснажног окончања управног спора, како је тражено предлогом.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења није дозвољена посебна жалба

Судија
Весна Секулић
СУДИЈА ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА
ЗА ТАЧНОСТ ПРЕГИСА ПОТВРЂУЈЕ
Управитељ одељења судске писарнице